

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sža/17/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014200207
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1014200207.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci žalobcu: D. I., nar. XX.XX.XXXX, Afganská islamská republika, bytom R., zastúpený: advokátkou Mgr. Jarmilou Karak Vargovou, Brečtanová 21, 831 01 Bratislava, proti žalovanému: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Hrobáková 44, 852 42 Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BA2-2013/011143-004 zo dňa 10.12.2013, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 25/2014-92 zo dňa 12.05.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/25/2014-92 zo dňa 12. mája 2016 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BA2-2013/011143-004 zo dňa 10. decembra 2013 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 547,66 € titulom náhrady trov právneho zastúpenia a iné trovy konania vo výške 140 Eur titulom náhrady súdneho poplatku k rukám jeho právneho zástupcu do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA2-2013/011143-004 zo dňa 10.12.2013, bolo na základe odvolania zmenené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. PPZ-HCP-BA12-207-26/2013-Ž zo dňa 06.08.2013 o zamietnutí žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt na päť rokov na území Slovenskej republiky v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) a písm. f) zákona č. 404/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) v časti výroku rozhodnutia tak, že žiadosť žalobcu bola zamietnutá podľa § 48 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

2. Žalobca podal dňa 13.05.2013 žiadosť o udelenie povolenia na trvalý pobyt na päť rokov na území Slovenskej republiky podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 404/2011 Z.z.. Ako dôvod žiadosti uviedol uzatvorenie manželstva so slovenskou štátnou občiankou A. I., rod. Q., ktoré preukázal sobášnym listom potvrdzujúcim uzavretie manželstva dňa 18.08.2012 na Matričnom úrade Bratislava - Petržalka.

3. Správny orgán vykonal previerku k žiadosti žalobcu, pričom zistil, že žalobca uviedol pri podávaní žiadosti bydlisko Levice, Na lúkách 12, o čom predložil aj čestné vyhlásenie s overeným podpisom majiteľa bytu D. W.. Správny orgán pri vykonaní previerky v uvedenom byte zistil, že v tomto býva pani L. T. s manželom I. T. a dvomi deťmi, štátni občania Slovenskej republiky, ktorí vo svojom vyjadrení uviedli, že žalobcu nepoznajú a v byte bývajú na základe nájomnej zmluvy od 25.05.2013. Následne správny orgán vykonal previerku na adrese R., kde pri kontrole bol prítomný žalobca aj jeho manželka. Títo uviedli, že v tomto byte žijú približne 4 mesiace. Dňa 01.08.2013 podal na správnom orgáne vyjadrenie žalobca, kde okrem iného k zabezpečeniu svojho ubytovania uviedol, že adresu v A. uvádzal len kvôli podaniu žiadosti o trvalý pobyt, na tejto adrese sa nezdržiava.

4. Správny orgán zároveň zistil, že žalobca má v súčasnej dobe udelený na území Slovenskej republiky platný prechodný pobyt na účel doplnkovej ochrany, udelený Migračným úradom Ministerstva vnútra SR platný do 18.05.2014. Má vydaný cudzinecký pas s platnosťou do 12.05.2012, cudzinecký pas CC 6877172 s platnosťou do 12.05.2013 a súčasne je držiteľom cestovného pasu Afganskej islamskej republiky, ktorý je platný do 14.11.2015.

5. Dňa 25.01.2013 požiadal správny orgán v zmysle § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov o vyjadrenie Slovenskú informačnú službu. Dňa 17.06.2013 bola správne orgánu doručená odpoveď Slovenskej informačnej služby č. 65/12-D-22-77/2013-S, ktorá je utajovanou písomnosťou stupňa utajenia „Dôverná“. Správny orgán sa oboznámil s obsahom utajovanej písomnosti. Šetrením Oddelenia cudzineckej polície PZ Nové Zámky bolo zistené, že cudzinec ohrozuje bezpečnosť štátu, pričom bezpečnostný záujem Slovenskej republiky je podložený vyjadrením orgánu presadzujúcim právo 65/12-D-22-77/2013-S zo dňa 05.06.2013, ktorý je utajovanou písomnosťou v zmysle zákona č. 215/2004 Z.z..

6. Na základe uvedeného správny orgán prvého stupňa dňa 06.08.2013 vydal rozhodnutie č. p.: PPZ-HCP-BA12-207-11/2013-Z, ktorým zamietol žiadosť žalobcu v zmysle ust. § 48 ods. 2 písm. b), písm. f) zákona č. 404/2002 Z.z. z dôvodu bezpečnostného záujmu a uvádzania zavádzajúcich údajov.

7. Voči tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté preskúmaným rozhodnutím. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia vyplýva právny názor žalovaného, ktorý preskúmal vec v celom rozsahu a dospel k záveru, že nezistil také nedostatky, pre ktoré by bolo potrebné rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie. Žalovaný zmenil napadnuté rozhodnutie v časti výroku tak, že zamietol žiadosť žalobcu v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) zákona č. 404/2002 Z.z.

II.

Konanie na krajskom súde

8. Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorý rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA2-2013/011143-004 zo dňa 10.12.2013, zmenil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. PPZ-HCP-BA12-207-26/2013-Ž zo dňa 06.08.2013 o zamietnutí žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt na päť rokov na území Slovenskej republiky v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) a písm. f) zákona č. 404/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) v časti výroku rozhodnutia tak, že žiadosť žalobcu bola zamietnutá podľa § 48 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

9. V dôvodoch rozsudku uviedol, že žalovaný správny orgán v konaní dostatočne zistil skutkový stav veci, vyvodil z neho právne závery, ktoré náležite odôvodnil vrátane voľnej úvahy, ktorá nevybočila z

medzi prípustného správneho uváženia.

10. K námietke žalobcu, že s neumožnením oboznámiť sa s obsahom utajovanej informácie SIS, ktorá bola podstatná pre vydanie meritórneho rozhodnutia žalovaného, ani v konaní pred súdom, došlo k nespravodlivému konaniu, pretože žalobca nemal možnosť vyjadriť sa k dôkazu, ktorý bol súdom prvého stupňa vykonaný, súd uviedol, že zákonodarca má značný priestor na úpravu pobytových režimov, a to zvlášť pri dlhodobějších formách. Zákonodarca vyvážil ústavne chránenú hodnotu bezpečnosti štátu na jednej strane a ústavne procesné práva, teda v tomto prípade právo na ochranu rodinného života akcentujúc na bezpečnosť štátu. V danom prípade je zrejmé, že došlo k stretu dvoch základných práv a slobôd na strane žalobcu, práva na súkromný a rodinný život, ktorého sa žalobca domáha a na druhej strane práva štátu na zásah do tohto práva pre ochranu jeho bezpečnosti a verejného poriadku. Pokiaľ správny orgán, ktorý zo zákona rozhoduje v danej veci, dospeje k záveru, že došlo k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, v odôvodnení rozhodnutia v súlade s § 120 ods. 2 písm. e) zákona o pobyte cudzincov uvedie iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Zákonodarca v tomto prípade uprednostňuje bezpečnosť nielen z hľadiska jej samej, ale aj z hľadiska utajenosti spravodajských informácií.

11. Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že vzhľadom k tomu, že došlo k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, musí správny orgán vo svojom rozhodnutí v prípade, že uprednostní záujem verejný, náležite odôvodniť, prečo došlo k jeho uprednostneniu. V tomto prípade podľa názoru súdu postačí, ak správny orgán uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Je nesporné, že takémuto rozhodnutiu však musí predchádzať zisťovanie rozhodujúcich skutočností prostredníctvom orgánu štátu k tomu oprávnených za splnenia podmienky, že správne orgány rozhodujúce vo veci žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt na päť rokov na území Slovenskej republiky sú s konkrétnymi zisteniami orgánov štátu oboznámené. Pokiaľ správne orgány pri posudzovaní žiadosti žalobcu vychádzali z informácie Úradu hraničnej a cudzineckej polície MV SR a Slovenskej informačnej služby a v rozhodnutí uviedli iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem SR, v tomto postupe súd nevidí žiadnu pochybnosť.

12. Podľa krajského súdu nemožno považovať za porušenie zákona skutočnosť, že účastník konania nebol oprávnený sa s informáciou v stupni utajenia „Dôverné“ oboznámiť. Poznanie konkrétnych dôvodov, z ktorých informačná služba vychádzala pri svojom závere o hrozbe žalobcu pre bezpečnosť štátu je rozhodujúcim podkladom, z ktorého správny orgán pri posudzovaní jeho žiadosti vychádzal.

13. V danej veci sa krajský súd dňa 04.05.2016 oboznámil s predmetnou utajovanou skutočnosť v režime stupňa utajenia „Dôverné“ za zachovania podmienok citovaného zákona, ako aj vykonávacej vyhlášky č. 338/2004 Z.z. a je názoru, že existuje dôvodné podozrenie, že žalobca ako štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte na území Slovenskej republiky ohrozuje bezpečnosť štátu.

14. K námietke žalobcu týkajúcej sa zásahu do jeho práva na rešpektovanie rodinného života súd uvádza, že s touto nie je možné sa stotožniť. V tomto prípade súd poukazuje na skutočnosť, že právo na rešpektovanie rodinného života v zmysle čl. 8 Dohovoru nezahŕňa všeobecný záväzok zmluvných štátov rešpektovať výber manželov, pokiaľ ide o ich usídlenie na území toho ktorého štátu v tom zmysle, že by bol dotknutý štát bez ďalšieho povinný akceptovať usídlenie partnera, ktorý nie je jeho štátny príslušník. Čl. 8 Dohovoru negarantuje právo na rodinný život v konkrétnej krajine, ale len právo na rodinný život ako taký (bližšie viď nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 331/09 zo dňa 16.12.2009 a rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Sža/39/2011, 1Sža/51/2014).

15. K ďalším námietkam žalobcu, týkajúcich sa nedostatočného zistenia skutkového stavu veci, rozporu s obsahom spisu, ako aj nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, súd uviedol, že s týmito nie je možné sa stotožniť. Na základe obsahu administratívneho spisu súd konštatoval, že v danej veci tak prvostupňový, ako aj druhostupňový správny orgán dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vyvodil z neho správne právne závery.

16. Na základe uvedených skutočností krajský súd konštatoval, že námietky žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného nie sú dôvodné a rozhodnutie žalovaného považuje za súladné so zákonom, preto žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

III.

Odvolanie žalobcu

17. Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, podanie ktorého odôvodnil tým, že tým, že rozhodnutie krajského súdu trpí závažnými vadami, pre ktoré je potrebné ho zrušiť. Namietal jeho nepreskúmateľnosť, ako inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávne právne posúdenie, nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov. Žalobca poukázal na zvláštnosť záverov toho istého senátu ohľadom tých istých preverovaných skutočností, keď v predchádzajúcom rozsudku uviedol výslovne, že „utajovaná skutočnosť má charakter všeobecného konštatovania o nevhodnosti vyhovenia žiadosti pre dôvody, ktoré spočívajú v citovanom ustanovení § 26 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov“, (str. 8 rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. IS 25/2014-43). Po tom, ako žalobca namietal, že v zmysle o. i. nálezu Ústavného súdu SR č. II. US 480/2014-62, nepredstavuje takáto všeobecná informácia dostatočný dôkaz o nebezpečenstve cudzinca pre bezpečnosť Slovenskej republiky (pričom Najvyšší súd SR túto námietku považoval za dôvodnú), ten istý senát prvostupňového súdu zmenil svoj výrok ohľadom charakteru tej istej skutočnosti zo všeobecnej na informáciu konkrétnu.

18. Žalobca uviedol, že pokiaľ je mu známe, Slovenská informačná služba nevydala žiadnu novú správu (pokiaľ by tak učinila, bol by súd, resp. správny orgán povinný informovať žalobcu o tejto skutočnosti), krajský súd teda nahliadal do správy pôvodnej a svoj výrok z nejakého dôvodu (tento v rozsudku vysvetlený nie je), zmenil zo všeobecného na konkrétne. Má za to, že takýto postup súdu zakladá dôvod nezákonnosti, spočívajúci najmä v nepreskúmateľnosti (ako inej vady konania) dôvodu takejto zmeny postoja voči rovnakej informácii. Žalobca uviedol, že verí, že zmena charakteru informácie SIS nebola iba reakciou na námietky bez reálneho obsahu. Túto skutočnosť si však žalobca nemá možnosť preveriť. Nakoľko v prípade je nútený spoliehať sa na kontrolu zákonnosti prostredníctvom všeobecných súdov, je požiadavka na správnosť rozhodovania a s tým súvisiace odôvodnenie vydaného rozhodnutia o to naliehavejšia.

19. Poukázal na to, že Ústavný súd SR už opakovane konštatoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, III. ÚS 153/07).

20. Žalobca zdôraznil, že počas celého konania uvádza, že si nie je vedomý žiadnej skutočnosti ani žiadneho svojho konania, ktoré by mohlo indukovať záver, že je osobou nebezpečnou pre bezpečnosť Slovenskej republiky. Pokiaľ sa následne obrátil s dôverou na súd, s cieľom preveriť zákonnosť takéhoto záveru správneho orgánu, a tento v jednom konaní konštatuje, že utajené informácie sú svojím charakterom informácie všeobecné a následne tento svoj výrok zmení a začne tvrdiť, že tie isté informácie sú svojím charakterom informácie konkrétne, je na mieste otázka, prečo a ako došlo k takémuto obratu pri charakteristike utajených informácií. Krajský súd, pokiaľ takýmto spôsobom zmenil svoj právny názor na charakter utajených informácií, mal a musel v súlade s požiadavkou vyčerpávajúceho odôvodnenia právnych a skutkovo relevantných otázok, zmenu tohto svojho postoja odôvodniť. Žalobca sa preto domáha riadneho posúdenia charakteru informácie o jeho nebezpečnosti a zároveň vyslovenia nezákonnosti rozsudku krajského súdu.

21. V súlade s požiadavkou práva žalobcu na napadnutie výroku správneho orgánu, sa žalobca domáha uvedenia dôvodov rozhodnutia a dôkazov, ktoré viedli k záveru o jeho nebezpečnosti, aj keby malo ísť o informácie s určitým procesným obmedzením. Poukázal napr. na rozsudok Al-Nashif proti Bulharsku zo dňa 20. júna 2002, sťažnosť č. 50963/99, v ktorom EŠLP priamo konštatoval: „Aj tam, kde je národná

bezpečnosť v ohrození, koncept zákonitosti a vlády zákona v demokratickej spoločnosti vyžaduje, aby opatrenia ovplyvňujúce základné práva podliehali istej forme kontradiktórneho konania pred nezávislým orgánom oprávneným posúdiť dôvody rozhodnutia a príslušné dôkazy, v prípade potreby s primeranými procesnými obmedzeniami na použitie utajovaných informácií. Jednotlivec musí byť schopný napadnúť tvrdenie exekutívy, že národná bezpečnosť je v ohrození. Zatiaľ čo posúdenie exekutívy, čo predstavuje hrozbu pre národnú bezpečnosť, bude prirodzene podstatne dôležité, nezávislý orgán musí byť schopný reagovať v prípadoch, keď uplatnenie tohto konceptu nemá žiadny primeraný základ vo faktoch alebo keď odhalí výklad „národnej bezpečnosti“, ktorý je nezákonný alebo v rozpore so zdravým rozumom a arbitrárny“ (body 123 -124).

22. V tejto súvislosti odkázal na prípadný postup tak, ako to rieši správny poriadok Českej republiky, ktorý v § 38 ods. 6 zákona č. 500/2004 Sb. Správni rád konštatuje:

(6) Z nahlížení do spisu jsou vyloučeny jeho části, které obsahují utajované informace nebo skutečnosti, na než se vztahuje zákonem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti; to neplatí o částech spisu, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz, do takových částí spisu však může nahlížet pouze účastník řízení nebo jeho zástupce za predpokladu, že jsou předem seznámeni s následky porušení povinnosti mlčenlivosti o těchto skutečnostech a že o poučení je sepsán protokol, který podepíší. Ustanovení odstavce 4 se nepoužije.

23. Analogický postup by nepochybne bol aj v súlade s požiadavkou § 120 ods. 2 písm. e) zákona o pobyte cudzincov. Rovnako by tak umožnil žalobcovi účinne brániť svoje právo pred či už správnym orgánom, alebo súdom, nie sa iba nečinne prizerať, k akému záveru ten ktorý orgán dôjde bez akejkoľvek možnosti ovplyvniť jeho rozhodnutie. Uvedené by bolo v súlade s princípom proporcionality bez tak zásadného zásahu do základného práva žalobcu, ako je úplné odňatie práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom. Preto nemožno súhlasiť správnym záverom krajského súdu o prípustnosti takéhoto postupu s odkazom na ochranu utajovaných skutočností, ktorými odôvodňuje zásah do základných práv žalobcu.

24. V kontexte záveru krajského súdu poukázal ďalej na nejednoznačnú charakteristiku utajovanej informácie - má charakter konkrétneho vymenovania faktov, ktoré vedú k možnému záveru o nevhodnosti vyhovieť žiadosti. Podľa tejto charakteristiky ide opäť o nekonkrétny záver ohľadom bezpečnostného rizika žalobcu. Podľa citácie prvostupňového súdu, uvedené informácie pripúšťajú možnosť, že by nebolo vhodné udeliť žalobcovi pobyt. Avšak, nie je jednoznačné, že osoba je alebo nie je nebezpečná pre bezpečnosť Slovenskej republiky. Ani pokiaľ by teda utajená informácia skutočne mala charakter konkrétnych faktov, nenaplnia požiadavku vyjadrenú v náleze Ústavného súdu SR, II. US 480/2014-62, ktorým argumentoval aj v prvom odvolacom konaní. Tento zdôrazňuje potrebu individuálneho posúdenia dôvodov, pre ktoré by malo existovať bezpečnostné riziko, teda potrebu dôsledného oboznámenia sa s obsahom utajovaných skutočností. Poukazuje na potrebu ochrany cudzincov preverením formálnejších, avšak relevantných stránok procesu a taktiež potrebu oboznámenia sa s dôvodmi, či tieto nie sú neudržateľné. Na uvedený nález nadväzuje napr. aj rozsudok Najvyššieho súdu SR, ktorý vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1Sža/39/2010 uvádza: Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že v danom prípade nie je možné akceptovať univerzálnosť a všeobecnú platnosť názoru informačnej služby vo všeobecnej rovine. Poznanie konkrétnych dôvodov, z ktorých informačná služba vychádza pri svojom závere o nebezpečnosti žalobcov pre bezpečnosť štátu je rozhodujúcim podkladom, z ktorého správny orgán pri posudzovaní žiadosti žalobcov o obnovenie povolenia na prechodný pobyt vychádzajú. Bez jeho poznania nie je preskúmateľné ani rozhodnutie správnych orgánov v súdnom konaní.

25. Preto, ak aj súd považuje informácie za dostatočne konkrétne, pričom z nich však nevyplýva nebezpečenstvo pre bezpečnosť Slovenskej republiky (ale len prípadná možnosť dospenia k záveru o nevhodnosti vyhovieť žiadosti - teda nič nehovorí o bezpečnosti / nebezpečnosti voči Slovenskej republike), tak požiadavka na individuálne zistenie dôvodov o nebezpečnosti žalobcov nie je naplnená. Uvedené závery totiž nedávajú odpoveď na otázku, či a prečo je zamietnutie žiadosti v bezpečnostnom

záujme Slovenskej republiky.

26. K ohrozeniu práva na súkromný a rodinný život, ako aj osobitne k ohrozeniu práv maloletej dcéry žalobcu uviedol, že ako manžel a otec, ktorý vedie spoločne so svojou manželkou riadny a veľmi pekný život, má právo na rešpektovanie rodinného a súkromného života. Hoci je možné súhlasiť s konštatovaním krajského súdu, že právo na rešpektovanie rodinného a súkromného života nezahŕňa všeobecný záväzok zmluvných štátov rešpektovať výber manželov, pokiaľ ide o ich usídlenie na území toho ktorého štátu v tom zmysle, že by bol dotknutý štát bez ďalšieho povinný akceptovať usídlenie partnera, ktorý nie je jeho štátny príslušník. Poukázal však na nutnosť zohľadniť uvedené aj v kontexte práva jeho maloletej dcéry na oboch rodičov, ako aj na individuálne posúdenie okolností prípadu navrhovateľa.

27. Podľa žalobcu bolo povinnosťou krajského súdu preskúmať vplyv zásahu v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie trvalého pobytu na rodinný a súkromný život žalobcu, avšak aj na maloleté dieťa. Žalobca uviedol, že si neuvedomuje žiadnu situáciu ani svoju činnosť, ktorá by akokoľvek mohla znamenať konanie v neprospech Slovenskej republiky. Nikdy nedopustil ničoho zlého, navrhovateľ nikdy nemal konflikt s akýmkoľvek úradom, či úradníkom, nikdy mu nebola uložená sankcia štátneho orgánu. Žalobca uviedol, že napriek ťažkej situácii utečenca na Slovensku, okamžite začal pracovať (a to na začiatku cez agentúru, ktorej podmienky pre zamestnávanie boli k cudzincom doslova kruté), má takmer 2 a pol ročnú dcérku, manželku a vedú spoločne usporiadaný, ba priam príkladný život. Práve aj s ohľadom na uvedené, žiadal, aby súd utajenú informáciu, ktorá má byť základným podkladom pre vydanie zamietavého rozhodnutia, dôsledne posúdil, či táto skutočne konkrétne odôvodňuje bezpečnostné riziko pre Slovenskú republiku. S ohľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného v celom rozsahu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

IV.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu

28. Žalovaný k námietkam uvedeným v odvolaní žalobcu uviedol, že v predmetnom konaní bolo postupované v súlade so zákonom, krajský súd sa s utajovanými skutočnosťami oboznámil a dal za pravdu správneho orgánu, že ich obsah je takého charakteru, že bolo potrebné žiadosť o trvalý pobyt žalobcovi zamietnuť. Zároveň postup správneho orgánu bol v súlade so zákonom.

29. Poukázal na skutočnosť, že správny orgán získal osobe žalobcu informácie utajovaného charakteru so stupňom utajenia „Dôverné“, (utajovaná informácia obsahuje spravodajské informácie, ktorých pôvodcom je spravodajská služba - Slovenská informačná služba). V súlade s ust. § 120 ods. 2 písm. e) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, ak ide o rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie trvalého pobytu podľa § 48 ods. 2 písm. b), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu. Z uvedeného vyplýva, že správny orgán nemá v tomto prípade priestor na správnu úvahu, ale berie na vedomie skutočnosť, že existujú informácie utajovaného charakteru a ďalej ich neskúma. Zároveň nemôže v odôvodnení rozhodnutia uviesť obsah utajovanej skutočnosti, pretože by prišlo k ich vyzradeniu. Neuvádzanie podrobného odôvodnenia v predmetnom rozhodnutí je opodstatnené predovšetkým z dôvodu ochrany utajovaných skutočností v súlade so zákonom č.215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností. Nahliadnutie do tejto časti administratívneho spisu podlieha režimu podľa § 35 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z.z. o utajovaných skutočnostiach.

V.

Postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pred vydaním nálezu

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky, pri preskúmaní odvolania žalobcu proti rozsudku krajského súdu zistil skutočnosti, pre ktoré dospel k záveru o potrebe prerušenia odvolacieho konania. S poukazom na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky podal dňa 24.05.2016 v obdobnej veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 10Sža/3/2016 na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúlady ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s ustanovením s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, ods. 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 3 a s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1, s čl. 13 v spojení s čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, odvolacie konanie v tejto veci dňa 28.09.2016 prerušil.

VI.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018

31. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 dňa 12. decembra 2018 rozhodol, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie. Vo zvyšnej časti návrhom nevyhoviel.

VII.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. marca 2019 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

33. V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia č. PPZ-HCP-BA2-2013/011143-004 zo dňa 10.12.2013, ktorým bolo na základe odvolania zmenené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. PPZ-HCP-BA12-207-26/2013-Ž zo dňa 06.08.2013 o zamietnutí žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt na päť rokov na území Slovenskej republiky v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) a písm. f) zákona č. 404/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) v časti výroku rozhodnutia tak, že žiadosť žalobcu bola zamietnutá podľa § 48 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

34. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 dňa 12. decembra 2018 rozhodol, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.

35. Vyhlásením v zbierke zákonov má nález ústavného súdu vydaný v konaní o súlade právnych predpisov okamžité právne účinky: - právne predpisy, ich časti alebo jednotlivé ustanovenia, o ktorých ústavný súd rozhodol, že nie sú v súlade s ústavou, ústavnými zákonmi, ale s medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom (ďalej len „s ústavou“), strácajú svoju účinnosť, t. j. ich aplikácia sa „zastavuje“ a nemajú žiadne právne účinky.

36. Ústava v čl. 125 ods. 3 prikazuje zákonodarcovi, t. j. orgánu, ktorý vydal taký právny predpis nesúladný s ústavou, uviesť ho do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu do súladu s ústavou, ak ide o „podzákonné právne predpisy“ [čl. 125 ods. 1 písm. b) a c) ústavy] aj s inými zákonmi a ak ide o predpisy uvedené v čl. 125 ods. 1 písm. d) ústavy, aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. „Sankciou“ za nesplnenie tejto povinnosti je strata platnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo jednotlivého ustanovenia po márnom uplynutí šiestich mesiacoch legislatívnej pasivity zákonodarcu (normotvorcu) od vyhlásenia nálezu v zbierke zákonov.

37. Z výroku nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018 vyplýva, že podľa čl. 125 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky strácajú účinnosť ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie tieto ustanovenia do súladu s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, strácajú po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

38. Na tomto mieste považuje najvyšší súd za dôležité zdôrazniť, že zatiaľ čo derogačné účinky určujú, kedy prestáva byť derogovaný predpis platným, neaplikovateľnosť znamená, že všeobecné súdy nemajú aplikovať ustanovenia zákona, ktoré bolo ako protiústavné zrušené Ústavným súdom, a to aj v prípade, že účinky takéhoto nálezu nastanú až v budúcnosti. Ústavný súd SR tiež judikoval, že aj keď síce k pozbaveniu platnosti derogovaného zákona dochádza s účinkom „ex nunc“, rozpor s ústavným poriadkom, ktorý bol dôvodom zrušenia zákona nastáva už v priebehu jeho platnosti.

39. Účinok „ex nunc“ nevylučuje, že práve aplikácia protiústavného právneho predpisu zo strany orgánu verejnej moci mohla viesť k zásahu do základného práva alebo slobody jednotlivca. Preto nemožno v niektorých prípadoch aplikovať právnu úpravu účinnú v relevantnom období, aj keď táto bola zrušená derogačným nálezom pre neústavnosť až následne.

40. S prihliadnutím na uvedené, možno konštatovať, že pokiaľ bol aj zákon zrušený pre rozpor s ústavným poriadkom, tak v zásade neprestáva byť vo vzťahu k právnym skutočnostiam nastaným počas jeho platnosti aplikovateľný, s výnimkou ak sa derogačný dôvod týka zásahu do ústavou garantovaných základných práv a slobôd (materiálneho jadra ústavy). Uvedené by pritom malo platiť aj vo vzťahu k výkonu práv a povinností z rozhodnutí orgánu verejnej moci vydaných na základe zrušeného právneho predpisu.

41. Všetky orgány verejnej moci vrátane sú povinné interpretovať výklad ústavných zákonov, zákonov a ďalších právnych predpisov v súlade s generálnym interpretačným princípom zakotveným v čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého takýto výklad musí byť v súlade s ústavou.

42. Vzhľadom k tomu, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého žalovaný postupoval, a to tým spôsobom, že neodôvodnil rozhodnutie ktoré bolo vydané na základe ustanovenia § 48 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, hoci ustanovenia ustanovenie § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov účinnom v čase vydania rozhodnutia žalovaným odôvodnenie takéto rozhodnutia nevyžadovalo, predmetné ustanovenie stratilo účinnosť dňom zverejnenia Nálezu Ústavného súdu SR PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018 v zbierke zákonov, preto bolo potrebné rozsudok krajského súdu zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

43. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie správneho orgánu nie je v súlade so zákonom, a keďže súd prvého stupňa žalobu zamietol, odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 220 OSP

zmeniť a rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

44. V zmysle ustanovenia § 250j ods. 6 O.s.p. je správny orgán viazaný právnym názorom súdu.

45. O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhl.“). Trovy konania tvoria trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 430,11 € a iné trovy konania vo výške 140 €.

Trovy konania tvoria trovy právneho zastúpenia vo výške 992,05 € a iné trovy konania vo výške 140 €.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú:

- z odmeny za 4 úkony právnej služby

1. prevzatie a príprava zastúpenia, (§ 13a ods. 1 písm. a) vyhl.) 134 €

2. podanie žaloby, (§ 13a ods. 1 písm. b) vyhl.) 134 €

3. účasť na pojednávaní pred krajským súdom, (§ 13a ods. 1 písm. d) vyhl.) 139,83 €

4. odvolanie proti rozsudku krajského súdu, (§ 13a ods. 1 písm. b) vyhl.) 139,83 €

- k nim prislúchajúcich režijných paušálov (2x 8,04, 2x 8,39 €, spolu 32, 86 €,)

Spolu: 547,66 €

Iné trovy konania pozostávajú:

- z náhrady za súdny poplatok

1. za podanie žaloby 70 €

2. za podanie odvolania 70 €

Právnou zástupkyňou uplatnené ďalšie trovy konania, a to za porady s klientom, najvyšší súd nepriznal, vzhľadom k tomu, že nešlo o účelne vynaložené trovy konania.

46. S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.